

Klenovický měsíčník

Zpravodaj obecního úřadu v Klenovicích ze dne 27.2.1996

Informace

Vzhledem k tomu, že došlo ke změně vyhlášky o průměrných cenách pozenků (pro k.ú.Klenovice došlo k navýšení ze 3,16 Kč/m² na 3,98 Kč/m²) bude se měnit i výše daně z nemovitosti. Podle sdělení p.Voneše z Finančního úřadu Soběslav není třeba s platbou spěchat (daň je splatná k 31.5.1996), FÚ provede přepočít sám a občanům budou zaslány složenky s upravenou výší daně.

Zálohu na stočné na 1.pololetí r.1996 bude možno zaplatit hotově v kanceláři ObÚ v sobotu 16.3.1996 od 16:00 do 19:00 hodin.

Pro obec Klenovice byl určen Okresním úřadem v Táboře jako pověřený stavební úřad určen odbor výstavby a ŽP MěÚ Soběslav, týká se to i povolování a ohlašování drobných staveb.

Pozvánka

Dne 7. 3. 1996 v 18 hodin se koná v Národním domě v Soběslavi přednáška pana Tomáše Pfaifera z Prahy, který je žákem pana Josefa Zezulky, také biotronika, který svým léčením dokázal, že je možné léčit i některé druhy zhoubných nádorů. Pan Pfaifer pokračuje nejen v práci pana Zezulky, ale v duchu jeho filozofie přednáší na duchovní univerzitě Bytí v Praze, Plzni a Brně. Na svých přednáškách po celé republice předkládá tuto filozofii široké veřejnosti nejen k náhlednutí, ale hlavně k zamyšlení. K zamyšlení nad tím, jak žijeme. Ale my sami musíme pochopit, jestli náš život, konání i skutky jsou opravdu lidské. To se pochopitelně u jednotlivců různí podle jejich duchovní i morální vyspělosti.

Účastníci přednášky mohou dotazy, které je zajímají, napsat na lístek a předat na pódium nebo se ptát ústně. Pokud nechcete, dotazy nemusíte podepisovat. Pro bližší zodpovězení otázky je možné uvést datum narození.

Upozorňujeme zájemce o tuto přednášku, kteří se sami nemohou do Soběslavi vypravit nebo dojíti pěšky, je zajištěna doprava auty - cestovné bude proplaceno. Zájemci se mohou přihlásit na ObÚ, u pani Halaškové, Veselé nebo v obou prodejnách.

Řádky z historie obce (pokračování)

Období vlády císařovny Marie Terezie je mimo jiné i dobou zavádění pořádku do evidence Rustikálu (hospodářství vrchnostenské). Pořebné údaje o rustikálu a dominikálu jsou zařezeny a zaznamenány v tzv. Tereziánském katastru, který byl dokončen roku 1757. Z Tereziánského katastru se můžeme dozvědět, že město Soběslav leží v kraji Budějovickém a patří mu následující městské vsi: Klenovice, Zvěrotice, Chlebov, Mokrá, Čeraz, Záluží, Vlastiboř, Svinky, Debník, Lhota Rybova, Nedvědice, Skalce, Roudná, Radimov, Hlavatce, Pleše, Bečice.

V části rustikálu se v katastru dočteme, že roku 1757 bylo v Klenovicích celkem 16 hospodářství rozdělených podle množství půdy takto:

do 1 strychu	2 hospodář
1 až 5 strychů	3 hospodář
5 až 15 strychů	0
15 až 30 strychů	1 hospodář
30 až 60 strychů	6 hospodářů
nad 60 strychů	4 hospodář

Klenovický rustikál měl následující složení:

pole 558,2 strychů; lada 36,2 strychů; pastviny 107 strychů; louky 90,2 strychů; lesy 0

Dále se v katastru můžeme dozvědět i to, že v Klenovicích jsou dva rybníky - jeden "výtažní rybník na jednu kopy ryb" a jeden "obecní na jednu a jednu třetinu kopy". V katastru se též dočteme, že z uvedených 107 strychů pastvin bylo 92 strychů obecních. Navíc jsou zde uvedeni dva domkáři a čtyři podruží - nádeníci.

Rustikál uvádí i robotní povinnosti klenovických poddaných. Robota je tu rozdělena na robotu koňmi, voly a robotu ruční.

Klenovický dominikál - půda vrchnostenská - se podle tereziánského katastru dělil takto:

pole 147,3 strychu; lada 70 strychů; pastviny 64 strychů; deputátní pole 22,3 strychu; deputátní lada 11 strychů. Jestliže tedy srovnáme velikost rustikálu a dominikálu, vidíme, že v Klenovicích velkou většinu půdy 3/4; obhospodařovali poddaní, přičemž vrchnost (město Soběslav) vlastnila pouze jednu čtvrtinu. Tu většinou obhospodařoval klenovický dvůr, ke kterému patřil klenovský ovčín. Ovce z ovčína vypásaly pastviny a ladem ležící půdu, které v tak velké výměře patřily ke klenovickému dvoru.

Jestliže poddaný lid měl vždy jen tolik, aby uhájil pouze holý život, pak na počátku 70. let 18. století se mu nedostávalo ani to nejnútnejší. Následkem neúrody vznikl v letech 1771 až 1773 hlad a pak i mor, který prý do té doby "takového rozsahu nikdy nezaznamenal". Roku 1770 po svátku Josefa napadla silná vrstva sněhu, který zůstal ležet přes čtyři týdny. Většiny obilí pod sněhem vyhnula. Dílo zkázy dokončily letní deště. Úroda toho roku byla tak nízká, že na podzim poddaní neměli čím osít svát polička, která proto z části zůstala ležet ladem. Na jaře 1771 se katastrofa opakovala. Úroda byla opět velmi malá. Mezi lidem nastala nesmírná bída. Někteří odešli do ciziny, jiní šli žebrotou. Kdo zůstal, živil se kopřivami, šťovíkem, lebedou, kořínky. Hospodáři propouštěli čeledě, protože neměli, co by jí dali jíst. Hladoví lidé se nemohli dočkat léta a řezali ještě nezralé klasy. Mnozí z toho dostali zimnici a zemřeli. Ubožáci utíkali do měst a žebřili v jejich ulicích. Vyzábělí, žlutí, denně se jich stovky scházeli na náměstí v Táboře a Jinde. I šaty ze sebe prodávali, aby koupili alespoň malý kousek chleba.

V roce 1772 utrpení dokončil mor. Toho roku se na soběslavsku vyrojilo mnoho myší, které spousty obilí sežraly nebo natahaly do děr. Hladoví lidé ho z myších děr vykopávali a jedli. Zatuhlé a infikované obilí přivodilo pak mnoho nemocí a úmrtí lidí zesláblých hladem.

V roce 1772 úroda sice byla dobrá, ale v roce příštím "přišel pád dobytka" a mnoho hospodářského zvířectva zahynulo.

Podle PhDr. Jaroslava Hojdara připravila Hana Veselá (pokračování příště)

Svákovská kaple

Po sedmileté válce byl přeložen do Soběslavi štáb druhého dělostřeleckého pluku. Velitelem posádky byl generál Jan Theodor, svobodný pán Rouvroy (1728 - 1789 se vyznamenal ve válkách s Pruskem za Marie Terezie). V dubnu roku 1763 se přestěhoval do Soběslavi a bydlel ve Favotkovském domě (později hostinec "U zlatého slunce"). Hned po svém příchodu si od obce najal Svákovský revír, jak pravil, kvůli zdraví svému i své manželky, která byla postižena zimnicí. Pobyt v příjemném svákovském údolíčku, občerstvující voda ze studánky, nad níž byl obraz Panny Marie a zdravý lesní vzduch způsobily, že se nemocná paní generálka uzdravila. A jelikož byla luteránka, pod dojmem svého uzdravení přestoupila na katolickou víru. Generál Rouvroy dal na památku postavit u studánky dřevěnou kapličku. Ta po čase shnila a proto byla z milodarů roku 1813 výše nad studánkou postavena kaple nová. Když se rozpadávala i ta, vznikla roku 1867 nynější kaple vystavěná z odkazu děkana Matouše Nikodéma a štedrovských osadníků. Postavena byla v podobě jeskyňky z hnědého svákovského kamene. Boční zdivo bylo orámováno cihelnými lisenami a obloučkovou postřešní římsou. Původně byla nad průčelním štítem otevřená zvonička, ale roku 1901 byla přestavěna do průčelí cihlová věž, čímž kaple dostala vzhled kostelíka. Oltář byl ozdoben obrazem Panny Marie Bolestné.

Chtěla bych poděkovat touto cestou paní Šonkové z muzea v Soběslavi za její pomoc a poskytnutý materiál vybraný z historických dokumentů.

Hana Veselá

Společenská kronika

Narozeniny v měsíci březnu 1996

**16. 3. pan Jan Novák č. p. 135 84 let
změna bydliště**

pan Stanislav Kotoun č. p. 116 - do Zhoře u Mladé Vožice

Na dalších stránkách otiskujeme v plném znění příspěvek místních sportovců tak, jak byl redakci předán

V Á Ž E N Í   S P O L U O B Č A N É

Dovolte nám sdělit Vám názor druhé strany, týkající se problematiky našeho sportovního hřiště na zahradě u Broukalů. Je polemikou se stanoviskem OÚ uveřejněném v Klenovickém měsíčníku ze dne 27.1.1996.

Jak píše pan starosta, byli skutečně v roce 1992 Broukalovi rehabilitováni a uplatnili restituční nárok dle zákona 229/91 sbírky. Na základě výše uvedeného zákona jim byl vydán skutečně všechny nemovitý majetek a tím i zmíněné sportovní hřiště, které se nachází na parcele č. 147/1 a 151. Až potud je možné souhlasit s uvedeným článkem v měsíčníku z 27.1.1996.

To proč si dovoluujeme polemizovat a upozornit Vás občany jsou skutečnosti námi zjištěné:

1/Hřiště bylo převedeno z parcely č.1460 za Mládkovi v roce 1968 na Broukalovu zahradu ústní dohodou mezi MNV Klenovice zastoupeným p. Josefem Holasem a vedením farmy Klenovice Státního statku Soběslav zastoupeného panem Židem za souhlasu tehdejšího ředitelství osobně panem Znamenáným, který odpovídal za hospodaření s půdním fondem organizace. Důvodem bylo vhodné začlenění bývalého hřiště u Mládků do honu. Náhradou bylo určeno výše uvedené místo za Broukalovi a to pro jeho nevhodnost pro obdělávání. Pro toto rozhodnutí existuje **čestné prohlášení** pánů Žida a Znamenáného. V roce 1972 se vedle fotbalového hřiště vybudovalo i hřiště na odbíjenou za nově vzniklého SSM, jehož byl dnešní pan starosta předsedou.

2/Hřiště bylo dále budováno i v dalších letech za následujících nástupnických organizací jak ve státní správě, kdy vznikl Občanský výbor při MěNV Soběslav a zemědělské prvovýrobě Státní statek Tábor, později Plemenářský podnik Veselí n/Luž., respektive Planá n/Luž. Toto období je svědecky doloženo prohlášením pánů Hartmanna za občanský výbor a Malenického za Státní plemenářský podnik.

3/Hřiště se budovalo a dále rozvíjelo i za Obecního úřadu v Klenovicích po roce 1990 do současné podoby a stavu.

4/Hřiště bylo vždy budováno bezplatně zásluhou iniciativy jednotlivců i zájmové skupiny sdružené nadšením pro společnou věc.

Z těchto bodů je zřejmý historický vznik hřiště v obci a tím je splněna podmínka vzniku před 1.10.1976, kdy podle zákona č. 229/91 Sb. §11, odstavec 2 písmeno e se nevydávají pozemky na kterých se nachází sportovní zařízení.

Pozemkový úřad rozhodl o vydání nemovitosti včetně hřiště v červnu 1994. V průběhu řízení ve věci vydání se domníváme, že nebyly známy všechny skutečnosti týkající se hřiště povinné osobě, kterou je Státní plemenářský podnik, jenž předkládala Pozemkovému úřadu dohodu o vydání majetku pro osobu oprávněnou, již je pan Broukal. Obecní úřad

v té době uplatnil nárok pouze na finanční vyrovnání prostředků vložených do výstavby ve výši 145000,-Kč nejprve u finančního referátu OKÚ Tábor a poté u Plem.podniku v dubnu 1993. Z toho vyplývá, že nebylo žádáno o pozemky na nichž je hřiště s drobnými stavbami a tím nebyl uplatněn právní zájem obce ve věci. Nabízí se otázka, zda Obecní úřad chtěl uplatnit zájem o hřiště. Kdyby obec projevila skutečný zájem o hřiště na zmíněných parcelách, musela by osoba povinná, Plemenáři, v době předání všech pozemků upozornit a informovat Pozemkový úřad na skutečnost, že zde existuje sportovní areál a provést místní šetření celé záležitosti a teprve následně rozhodnout.

V článku měsíčníku se píše, že jde o zemědělskou půdu, ale podle identifikace parcel u Plemenářského podniku, jak jsme zjistili, jde o ostatní plochy, které se posuzují jinak než zemědělská půda.

Dále, jestliže by pozemky, na kterých je hřiště, nebyly vydány, nemohou právě z důvodu sportoviště být použity na uspokojení restitučních nároků jiných restituentů. Čili není pravda, že by obec o hřiště i v případě nevydání panu Broukalovi přišla.

Když shrneme výše uvedené, opravdu hřiště nesplňovalo dvě základní podmínky a to: -nebylo registrováno v katastru nemovitostí

-nebylo provedeno stavební řízení s kolaudací.

Ale registraci by nahradil právní zájem obce v pravý čas a správným způsobem u povinné osoby, ne pouze žádost o nahrazení investovaných finančních prostředků a stavební povolení dostatečně nahrazuje vznik sportoviště před 1.10.1976.

V roce 1995, přesně 24.8., byl na základě předchozí korespondence s právním zástupcem pana Broukala, napsán dopis, v němž nabízí OÚ tyto varianty řešení:

- 1/ odkoupení a za kolik
- 2/ pronájem a za kolik
- 3/ výměna s kompenzací

Hned ale v dalším odstavci je nabídnuta "čtvrtá alternativa" a tou je uvolnění pozemku s uvedením do původního stavu do 31.12.1995. Tímto se vlastně pan starosta jako zástupce obce "odzbrojil" pro další vývoj jednání.

S tímto nás jako sportovce OÚ seznámil až v měsíci listopadu 1995, kdy se vlastně rozhodovalo o tom, kdo má a bude hřiště bourat. V prosinci bylo ústně sděleno, že pan Broukal vše pronajímá a tudíž se likvidace odkládá. Pronájem však není pravdou a pan Broukal chce uvolnit pozemek do 28.2.1996.

Od této chvíle jsme se začali o kauzu hřiště intenzivně zajímat a zde předkládáme sled událostí, které začínají dnem 13.1.1996.

Během následujících 14ti dnů jsme nashromáždili veškeré podklady pro rozporování rozhodnutí PÚ a předložili kompletně OZ dne 26.1.1996.

Výsledkem byl nesouhlas zastupitelstva s naším návrhem pokračovat a rozporovat rozhodnutí Pozemkového úřadu, ale přesto byl pověřen místostarosta p. Prágr, aby společně se zástupci SK vedl jednání na SPP s ing. Čechtickým dne 31.1.1996, který zastupuje povinnou osobu, ve věci znovuposouzení dohody o vydání majetku. Připravenou žádost s příloženými čestnými prohlášeními však místostarosta oficiálně nepotvrdil a tím nesplnil dohodu z 26.1.1996. Ještě týž den jsme navštívili i Pozemkový úřad, kde se situace s přístupem zástupce obce opakovala, přestože úředník PÚ chtěl žádost přijmout.

Dne 6.2.1996 po poradě ing. Čechtického s právním zastupcem Plemenářů následovalo jejich rozhodnutí ve věci dále nepokračovat a nerevidovat původní rozhodnutí.

Proto se domníváme, že OÚ ani v této fázi neuplatnil dostatečně a řádně svůj právní zájem ve věci udržení sportovního areálu.

Jsmo přesvědčeni, že navrácením hřiště vzniká škoda pro celou obec. Je znehodnocením práce dvou generací, které hřiště od roku 1968 budovaly a ztrátou pro generace příští. V době, kdy se na sportovní vyžití dětí a mládeže klade společenský důraz, v naší obci dochází k opaku. Hřiště posledním kulturním, sportovním a společenským zařízením, které v obci zůstalo. Tím končí obecní kultura a sport, protože není žádná náhrada. Necht' se každý, komu záleží na výchově dětí, zamyslí, jak bude mládež a děti trávit volný čas, jaké jim obec dává možnosti. Bude asi více příležitostí věnovat se výtržnostem p. vsí a zbyde čas na kouření alkohol a snad i drogy.

Vyzýváme tímto OÚ i OZ k přehodnocení svých kroků a postojů ve věci hřiště v Klenovicích. Dokud není zbouráno, je ještě čas.

My níže podepsaní zde prezentujeme názor zájmové skupiny sdružené kole hřiště:

MELICHAR HARUS O	<i>Melichar Harus O.</i>	PEKARĚ	<i>Pekar</i>
KRAUS P. Suda J.	<i>Kraus, Pava Suda J.</i>	TURIN J.	<i>Turin J.</i>
Petrů - Z	<i>Petrů - Z</i>	HRUŠKA J	<i>Hruška J.</i>
HRUBÍ Fr. M.	<i>Hrubí Fr. M.</i>	ŠKOCLA	<i>Škocla</i>
BĚLOHLAV IVAN	<i>Bělohlav Ivan</i>	TURIN L.	<i>Turin L.</i>
LUD. JACSA	<i>Lud. Jacsá</i>	Veselý M.	<i>Veselý M.</i>
HRUŠKA P.	<i>Hruška P.</i>	FIL	<i>Fil</i>
VACLAVIK J.	<i>Vaclavik J.</i>	<i>Blahoslav</i>	

Čekání na zázrak

Nejsem přítelem rozsáhlých polemik, ale domnívám se, že je nutné na předchozí příspěvek reagovat. V první řadě mám pocit, že článek měl za úkol vyvolat dojem, že obecní úřad nemá o sportoviště zájem a proto v tomto směru prakticky nic nepodnikal. Autoři článku v podstatě namíchali něco pravdy, trochu polopravdy, něco nastínili a přidali trochu nepravdy a tím je kýžený dojem dosažen. Pokusím se článek rozebrat po jednotlivých částech. Úvod je samozřejmě v podstatě pravdivý, i když neúplný. Je nutno k tomu dodat, že restituce vlastníků pozemku byla svým způsobem mimořádná (nikdo z klenovických restituentů nebyl postižen jako oni) a že zákon 229/91 Sb. je jednoznačně stavěn ve prospěch restituentů.

V další části souhlasím s body 3 a 4, k bodu 1 je však nutno dodat, že ani bývalé hřiště u Mládků nebylo žádným způsobem registrováno, tudíž nelze hovořit o nějaké náhradě a čestná prohlášení, na které se autoři odvolávají, dnes v daném případě z právního hlediska nehrají žádnou roli. Dále je nutno dodat, že o skutečném budování hřiště je možno hovořit až od roku 1986. Autoři se odvolávají na to, že hřiště vzniklo před 1. 10. 1976 (což je datum nabytí účinnosti stavebního zákona) ovšem o nějaké stavbě se před tímto datem nedá hovořit, což by samozřejmě v případě soudního projednávání bylo snadno dokazatelné.

Dále je pravdou, že obecní úřad se na základě vyhlášky ministerstva zemědělství rozhodl uplatnit alespoň finanční odškodnění tak, jak je uváděno, ale to z toho důvodu, že v té době již veškeré kroky k získání pozemku byly neúčinné a obecní úřad dospěl k názoru, že je nutno využít alespoň této možnosti.

V další části je zpochybňováno tvrzení, že se jednalo o zemědělskou půdu. Podle identifikace parcel je pozemek 147/1 a 151 jednoznačně uváděn jako zemědělská půda (část role, část louka) a tvrzení autorů, že se jedná o ostatní plochy je naprosto nepravdivé, protože v této kategorii je uváděna pouze část pozemku o výměře 37 m² (což by sotva stačilo na volejbalové hřiště). Z další části článku nezbyvá než souhlasit, protože pokud by došlo k registraci hřiště v katastru nemovitostí a k budování na základě stavebního povolení a následné kolaudace, pak by skutečně bylo možno uplatnit § 11 zákona 229/91 Sb.

Dále autoři v podstatě přesně citují nabídku obecního úřadu vlastníkům pozemku, pouze nechápu termíny v uvozovkách. Domnívám se, že pokud jedná s vlastníkem nějaké nemovitosti o jejím využití, pak skutečně existují pouze tři možnosti, které jsem navrhl. Možná měli autoři na mysli ještě další možnost, což je vyvlastnění pozemku, ovšem v tom případě by se zdejší obecní úřad jmenoval "národní výbor" a starosta by byl předsedou. V tom případě bych to ovšem nebyl já.

Sled následujících událostí tak, je uvádí autoři článku, je v podstatě pravdivý, ale neúplný. Usnesení zastupitelstva je v souladu s tím, co je psáno, ale zbývá doplnit, že na základě tohoto usnesení se sportovci zavázali, že v případě nesouhlasu Plemenářského podniku s podáním odvolání proti rozhodnutí Pozemkového úřadu, budou toto akceptovat a neprodleně zahájí demontáž sportovního zařízení, což se nestalo. Je pravdou, že pan Prágr odmítl podepsat žádost sportovců ovšem z důvodu, že nebyla plně pravdivá.

Souhlasím s autory článku, že ztrátou hřiště vzniká obci škoda, ovšem netroufím bych si tvrdit, že nenahraditelná. Nedomnívám se, že ztrátou hřiště končí veškeré kulturní, sportovní a společenské využití v obci, protože obec má prostředky na to, aby toto zajistila i jinde. A věřím, že i v budoucnu se najde řešení jak vybudovat sportoviště, ovšem legální cestou a takové, o které bychom už nemuseli nikdy bojovat.

V závěru autoři dávají čtenáři na zvažení, jak bude mládež trávit volný čas, že ztrátou hřiště získávají více příležitostí věnovat se výtržnostem, kouřením, alkoholu a snad i drogám. Domnívám se, že čtenář znalý situace bude souhlasit s tím, že tato skupina občanů, o které se hovoří, našla cestu na hřiště jedinec za alkoholem a podobnou zábavou, že hřiště využívali zejména občané střední generace a pokud se tam zmíněná mládež objevila, tak vždy to "zavánělo průšvihem".

Závěrem bych chtěl říci, že nepovažuji tuto polemiku za zbytečnou, je však třeba aby si všichni občané této obce uvědomili, že uživatelem předmětných pozemků byl před nabytím účinnosti restituční zákona Plemenářský podnik, že páni Jan a Jiří Broukalovi jsou dle rozhodnutí pozemkového úřadu výlučnými vlastníky pozemků a že obec Klenovice v tomto případě od počátku stojí řečeno slovy básníka "opodál", nikdy neměla a nemá k pozemkům právo hospodaření ani nájemní vztah a v celé kauze nikdy nevystupovala jako účastník řízení. A od těchto skutečností se musela odvíjet celá filozofie obecního úřadu při jejím řešení.

starosta

Kulturní příloha

Jak už jsem oznámila v minulém čísle "Klenovického měsíčníku", minim vám nabízet "malíčkovit" ze světa právníků, kuchařů, bylinkářů i ze zákušší kosmetiky a jiné zajímavosti...

Jestli pak víte proč usychají?

Také se vám stává, že květiny po kratší či delší době přes veškerou péči a zalévání usychají? Asi se jim něčeho nedostává! Květina v pokoji s ústředním topením často trpí suchem, i když ji řádně zaléváme. Tomu lze předejít, jestliže ji rosíme rozprašovačem - nebo ještě lépe - hrnec vařící vody postavíme tak, aby pára z vody květiny ovívala. Musíme však dbát, aby horká pára rostliny nespářila. Zapařování jim prospívá a prodlužuje dobu květu.

Z košíku babky kořenářky

Víte co je to babské ucho či bábí roucho?

Tak se nazývá šavěj lékařská. Její blahodárné účinky ji daly jméno šavěj - spása či udržovatelka přírody. Její nadpřirozenou sílu vyjadřuje i její latinské pojmenování *Savia* (zdraví). Kdysi se její listy přidávaly na rány a hnisavé vředy. Působily proti krvácení, používaly se na výrobu pílulek ovlivňujících plodnost, podporovaly činnost žaludku, nervů a svalů. Nyní se využívá listů při nadýmání, na žaludeční vředy a průjmky. Silný odvar z listů je vynikající kloktadlo.

Zelená lékarna

Při čaje podporuje činnost srdce a jater.

Skutečným obřadem bylo v dávných dobách pít čaje v Japonsku a Číně. Také anglický čaj o páté je malou společenskou událostí. Kromě kulturního vyznění však tento nápoj přináší užitek i našemu zdraví. A nezáleží na tom, zda pijeme černý nebo zelený. Bylo zjištěno, že mezi vyznavači zeleného čaje je až o třetinu nižší počet srdečních infarktů a méně onemocnění jater (a to ještě mají lehčí průběh) než ve stejné početné skupině lidí, kteří čaj nepijí. Jak se prokázalo, také černý čaj dokáže podporovat činnost srdce a jater. Oba druhy rovněž snižují nebezpečí onemocnění zhoubnou rakovinou. Srovnávací studie obou čajů prováděná v Římě ukázala, že účinná ochrana se projevuje už po požití dvou šálků nápoje denně. Čaj ze zelených nebo černých listků se musí nechat louhovat nejméně dvě minuty. Počítá se se šesti gramy na jeden šálek.

Sociální právo - přídavek na dítě

Nárok na něj má každé nezaopatřené dítě až do doby, dokud neukončí povinnou školní docházku a potom nejdéle do 26. roku věku. Základní podmínkou je, že se soustavně připravuje na budoucí povolání a nebo nemůže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, nemoci či úrazu v žádném případě vykonávat výdělečnou činnost. Tento přídavek je nově posuzován od 1. ledna 1996 a jeho výše je určena na základě státem stanovených podmínek uvedených v zákoně o státní sociální podpoře. Podle něj se bude vyplácet zletilému nezaopatřenému dítěti nebo osobě, která má nezletilé děcko v přímém zaopatření. Na rozdíl od bývalé zákonné úpravy náleží přídavek v závislosti na výši příjmu rodiny. Blíže zákon o státní sociální podpoře číslo 117/95 Sb.

Něco málo z kuchyně

Vařené koleno dušené na cibuli - 4 porce

4 menší kolena, 2 větší cibule, 2 žlice sádla, 1 žlice hořčice, půl litru piva, sůl, mletý pepř, 1 krajíček tmavého chleba

Důkladně očištěná vepřová kolena osolíme, opepříme a potřeme hořčicí. Složíme je do kastrolu, přidáme sádlo a nahrubo nakrájenou cibuli, mírně podlijeme vodou nebo vývarem (je to lepší) a zvolna pod pokličkou dusíme. Během dušení zaléváme pivem (myšlena jsou kolena nikoliv pánové).

Měkké maso vyjmeme a ve vydušenině zavaříme tmavý chléb. Podáváme s vařenými brambory a kysaným zelím.

DOBROU CHUŤ

Horoskop na měsíc březen 20. 2. a 20. 3.

Láska a sex: Vaše milostné plány jsou fantastické, ale není jisté, zda vám vyjdou. Pokud si váš partner není vědom, že potřubujete především vřelost duše, abyste mohli bez zábran prožívat sex, potom mu to neváhejte při první příležitosti oznámit. A teprve pak očekávejte rok plný lásky i smyslného chování. Erotické zábrany a chladné milostné chování starších manželů mohou způsobit nevěru. Pokud k ní dojde, dopřejte partnerovi čas, vzdor své vášnivé povaze je na vás citově závislý, a proto vás ani teď, ani později neopouští. Bude se však muse naučit hodně odpouštět. Na životě ostatních párů bude mít významný dopad milostný skandál, který se odehraje v rodině i jejich příbuzných.

Zdraví: Prožijete několik nebezpečných situací, kdy bude v sázce vaše zdraví, ale anděl strážný vás neopouští. Hrozí vám jen malé, drobnější úrazy. V létě se mějte na pozoru - nestýkejte se s lidmi, o nichž víte, že trpí infekčním onemocněním. Nejste daleko od toho ochořet a zkažit si dovolenou.

Peníze: Údobi těžké odpovědnosti vyústí v přepracovanost, která vám nedovolí pinit úkolů s náležitou vervou a odpovědností. Ale ani toho se neobávejte, že zůstanete bez peněz a bez místa. U lidí, kteří si vaše přátelství nade vše cení naleznete finanční podporu a cennou radu.

Zpráva pro šikovné a zvidavé děti: Chceš vyrobit originální velkonoční přání, ozdobu na okno, či něco jiného? Přijď mezi nás třetí a čtvrtou sobotu v březnu do místnosti osvětové besedy od 14 hodin.

Připravila Zdena Chadlová